

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**F. Corneli[i] Cvrt[i] Augustiniani Erem. De Clavis
Dominicis Liber**

Curtius, Cornelius

Monaci, 1622

Caput III. Ternarius Clavorum numerus insufficiens. Daniel Mallonius
refutatus; ejus conjecturae rejectae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11735

CAPUT III.

*Ternarius CLAVORUM numerus insufficiens. Daniel Mal-
lonius refutatus; ejus con-
jectura rejecta.*

IN numero CLA-
VORUM calculus
omnium non est
unus. Ternionem divinis
personis sacrum, etiam
CLAVIS dedicatum esse
volunt plerique omnes.
Totam verò machinam
opinionis suæ in penicil-
lo & cælo pictorum scul-
ptorumque potissimum
fundant. Sed ô Divi!
quàm fragile & junceum
hoc

hoc est, cui cui innitun-
tur. artificum istorum in-
genia à varietate, non à
veritate aestimamus; &
in pretio habemus picto-
res, qui simul fictores do-
cti. Hanc libertatem iure
antiquo obtinēt, & mul-
tis jam sæculis liberrime
usurparunt.

Horat.

*Pictoribus atq; Poëtis
Quidlibet audendi semper
fuit æqua potestas.*

D. Grego-
rio Nazã-
zeno hæc
Tragœdia
adscribi so-
let.

Unde si Tragœdi quo-
que Græci, quisquis ille
sit, qui Christum Patien-
tem luctuosâ in orchestra
cothurno ad Crucem
ambulare iussit; si, in quâ
Poëtæ istius autoritas ad-

dicunt

DE CLAVIS DOM. 27

ditur qui Crucem Domi-
nicam τρισηλον ξύλον, id est
trium CLAVORUM lignū
indigitavit, eodem illum
titulo & honore cum pi-
etoribus dignabimur.
Quare nisi miseris hisce
præfidiū aliud mittitur,
jam Tragediam æniam ri-
debunt. flagitribæ in-
scholis pueri, & ultra cre-
pidam futores, rursūm
imagines atque statuas
arbitrari occipient. Sed
heus pictiores, nolite vos
quoquam movere, statim
itate statuarij, hyperaspi-
sten vobis advenire vi-
deo, qui sub Alphonsi
Palæotti signo auxiliare

C

VO-

vobis agmen agit, *magisq; ipse agminis instar.*
 Qui quia proverbium il-
 lud, ἐν τὸς θεῶν φέρου μὴ βα-
 δίζειν pro veriverbio aut
 potius oraculo habet,
 communem infistit viam
 & vos in tutelam suam
 recipit, penicillosq; ve-
 stros ingeniosissimos
 acutissimo stilo defendit
 Ecce inquam Daniel Mal-
 lonius, vir in hac arena
 pugil verfatissim⁹ verfu-
 tissimusq; arma expedi-
 vit, lectissimam militum legi-
 onem lustravit, expectatq;
 ut commodè in nos impe-
 tum faciat. Sed ita me Pal-
 las nostra respiciat, ut

I DE CLAVIS DOM. 29

ego nullā militiæ faciē,
nullam aciem rectē hīc
ordinatam invenio. Non
video triarios, qui belli
molem sustineant; non
sunt cataphracti, qui
hostium vim repellant.
quare quā audenter il-
li in pugnam exeunt, tā
confidenter nos repugna-
bimus, & dissipabimus
uno impetu totum hoc
agmen. Bene est; jam ca-
stra movent. Veterani,
sed ii inermes atque in-
ertes in arenam descen-
dunt. volant ecce tela,
catapultarum seges in-
gruit. *Docet vetus Historia*

Daniel Mal-
lonius in c.
19. Palæos
t. 10. 3. 20.

Constantinum vno CLAVO-

C 2 RVM

RVM galeam munivisse, ab-
 tero frenum. O vietos, fra-
 ctos, & laceros lacertos.
 nos ista jacula nondum
 attingunt, nedum ut pe-
 netrent. nam quòd isti
 positis trium CLAVORVM
 numerus solidus collig-
 possit, nec ipsa mihi ar-
 thmetica persuadeat. im-
 mò vet⁹ ista historia vo-
 pessumdabit, & in jugu-
 lum vestrum spicula ista
 hæc paullò post retor-
 quebuntur. Ergò succe-
 dunt rorarij & levis ar-
 maturæ milites cunea-
 tim omnes, id est, conje-
 cturis pluribus res agitur
 quan-

I DE CLAVIS DOM. 31

quando ἀποδείξαι nullæ
suppetunt.

Primam conjecturan-
di ansam dedit Clara no-
stra, virgo inter Augusti-
nianas monachas vitæ
sanctitate, & miraculorū
gloriâ inlustris. hanc e-
nim cū ardentissimus
in IESUM crucifixū sym-
pathiæ amor incenderet,
& continuis ignibus ve-
lut Aetnam aliquam, dor-
penitum inflammaret ac
que depasceret; ne eo ab-
sumpto tandem cum vi-
tâ incendium istud san-
ctum extingueretur, Ser-
vator qui ignem ardere
vult, quem mittere in-

32 F. CORN. CURTI
terram venit, hunc fla-
grantem Vesevum, caele-
stem, inquam, istum divi-
ni amoris caminum visi-
tare dignatus est, & lu-
culentam, eamque immor-
talem vitalis flammæ ma-
teriam in eum immisit,
seu, ut clarius edisseram,
se se mortemque suam &
sacra mortis instrumen-
ta in D. Virginis corde
insculpsit. O rem stupen-
dam & antihac inaudi-
tam! MARIA

jam similem visa est &
habere sequentem.
ecce altera Theotocos
comparet. Maria Chri-
stum in utero, Clara no-
stra

fla-
ele-
livi-
vifi-
lu-
nor-
ma-
ific-
am-
m &
nen-
de-
ben-
udi-
et
em.
ocos
hri-
no-
stra

stra in corde concepit. ex
illius sanguine purissimo
sacratissimum IESU cor-
pus formatum est; hæc
etiam carnem submini-
stravit. illa puerum; hæc
virum enixa est. blandi-
dulum illa & ridentem:
hæc crucifixum genuit.
illa sine dolore peperit;
hæc ipsa etiam doloris
instrumenta produxit. u-
traque tamen

Gaudia Matris habet cum

Virginittatis honore.

Nescio, an nostra ideò
infelix, quia post partum
non vixit. certè digni-
tatem genitus majorem
obtinet, & quia non nisi

C 4 cæso

34 F. CORN. CURTI
caelo cordenatus est, Cæ-
saris nomen sibi vendi-
care potest. Sed puerpe-
ram nostram visitemus.
Illa quidem seu majesta-
te filij oppressa, seu dolo-
ribus, decessit: verum
extemplò cor ejus ab ob-
stetricibus symmonachis
excutum est, divinum ga-
zophylacium apertum,
reperit thesaurus mira-
bilis & memorabilis. La-
tamné an tristem parti-
tudinem hanc posthumá
dicam, hæreo. apparet
foetus virilis, sed ille mor-
uus, recenti etiamnum
manans sanguine & cru-
ci adfixus. pro secundi-
nis

DE CLAVIS DOM. 35

nis omnia hinc inde ja-
cent passionis instrumen-
ta; pendent quoque ex
tribus nerviculis tres ve-
lut ferrei CLAVI. Non
possum ô Malloni nega-
re rem ita se habere, nisi
velim adfirmare non ha-
bere me oculos, qui ea
præfens incredibili ani-
mi hilaritudine inspexi
& veneratus sum. Fate-
or, hi CLAVI pungunt me
aliquantum, sed nondum
tuæ opinioni adfigunt.
Veram ergò esse histori-
am hanc, quam teste Isi-

doro Masconio probas,
ego quoq; ajo, sed omni-
modam cum re, quam

C s repræ.

Isidorus
Masconius
in vitâ D.
Clarae de
Montefal-
co.

idem quo-
que confir-
mat Meri^o
Petronius
In vitâ ejus-
dem Divæ.

repræsentat, convenien-
tiã habere, hoc est quod
audaciter inficias eo. Illa
enim passionis totius i-
mago ex pio Sanctæ Vir-
ginis phantasmate gene-
rata est: ita ut in corde
quasi tabulã, venis quasi
lineamentis omnia hæc
simulacra cogitatio arti-
ficiofa diduceret, & san-
guine pro colorũ requi-
sitã varietate temperato,
hoc miraculum depinge-
ret. An quia Diva illa ta-
lẽ de crucifixo meditati-
onẽ instituit, statues talẽ
quoq; crucifixionẽ fui-
sse? Non arbitror, si sensu
tantum comuni nõ cares.

Ac

At hæc instrumenta non ad Christi passionem demonstrandã, sed ad ferventem Claræ amorẽ posteris declarandũ, cælata sunt. Extra hujus igitur teli jactum etiã sumus.

Ceteræ conjecturæ parùm prudenter conjiciuntur. vult Mallonius litteram Tau, quæ Crucis figura est, & tria latera habet, numerum CLAVORUM fundare, frivola est hæc ratio, & ab homine parùm sibi præsentē excogitata. nam si figura suo figurato conformari debet, confirmari tantũ potest Crucem talem fu-

38 F. CORN. CURTI
isse. Absalonis quoque
tribus lanceis confossi my-
sterium ad CLAVOS suos
nimis ingeniosè detor-
quet. & profectò si tali-
bus typis agendum est,
nostrum numerum sex-
centi præsentabunt. sed
eos Meditationibus relin-
quere potius est.
Rursùm ergò ad ima-
gines delabitur, & à pi-
etoribus suæ opinioni au-
toritatē emendicat. nunc
quidem sanis cogitavit
cùm antiquas fumosasq;
inquirat, in quarum pul-
vere sepulta forsàn late-
bit veritas. In Vaticano,
inquit, icona est, in qua

Di-

DE CLAVIS DOM. 39

Divum Petrum tribus
CLAVIS pictor fixit. Sit
ita mi Daniel: inde tu o
bone, colliges Christi in
cruce clavationem? vah
Chrysippæum acumen!
Pictor idem Petri pedes
in cœlum erexit, caput
verò in terram detorsit;
voles quoque Christum
non aliter esse crucifixū?
Ridebis, & dices hoc non
sequi ex priori: & ego
risum tuum rideo, & di-
co alterum non aliter se-
qui ex primo. Cùm enim
tū scias ex Lipsio, Gret-
sero, &c. arbitrariam fu-
isse hanc fixationem; cur
tibi in mentem venit u-

C 7 nam

De A. de
la. de
log. de
v. de
d. de
h. de
V. de
De. de
m. de
v. de
2. de
de.

40 P. CORN. CURTI
nam ex alterâ inferre?
Martyrum multi manus,
& pedes, & ipsum caput
pluribus CLAVIS transfi-

De Agrico
la Martyro
log. 4. No-
vemb. Am.
brof. ex-
hort. ad
Virgines.
De philo-
meno Mar-
tyrolog.
29. Novemb.
&c.

xi sunt, & hoc non ex
sculptoribus, sed ex sa-
cris scriptoribus manife-
stum est; ergò non
pauciorib⁹ Christ⁹?

Excita te
quandoq; bonus dormitat
Homerus.

CA